

1086

198022

NICOLAE NICOLEANU

58

POESII

EDITURA A. ROLLA
BCE Cluj / Central University Library Cluj

(cu portretu autorului)

BUCUREȘTI

TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ I. M. KLEIN

EDITURA REVISTEI „FARUL TINERIMEI„

1888

737566

NICOLAE NICOLEANU

POEZII

·BCU Cluj / Central University Library Cluj

EDIȚIA A II-a

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201801170

TIPO-LITOGRAFIA NATIONALA

I. M. KRAM & Co.

Strada Gabroveni No. 47

1888

NICOLAE NICOLEANU

Către Cetitori

Cred că dând la lumină volumul de față îmi împlinesc o datorie. Lipsa acestei cărți din bibliotecile noastre, m'a îndemnat a colecționa operele unui din cei mai mari scriitori de poezie ai țării, și care din nenorocire este foarte puțin cunoscut, și aceasta abia de lumea care se ocupă în deosebi cu literatura. Cartea de față, coprinde tot ce a scris Nicoleanu în poezie. Pentru că viața lui este aproape necunoscută, și pentru că am putut apuca ceva informații, de pe la puținii, prietini ce-i au mai rămas, socot ca împreună cu portretul lui, pe care îl dau aici în volum spre a fi ca o icoană neperitoare din mintea fie căruia, dând cu această ocaziune, iubitorilor de literatură, prilejul a cunoaște, mai de aproape pe acest mare poet, — socot Țic-a spune și câte va cuvinte despre iel. Copilăria lui este obscură. După cât se știe iel s'a născut în Craiova la anul 1833, in 9 Martie.

Rămas de mic fără părinți; a fost luat sub ocrotirea unei familii, al căreia nume nu-l putem ști, și a terminat cu greutate gimnasiul din Craiova. Fiind Doritor de învățătură, cunoscuții săi făcură apel la Craioveni și câți-va cetățeni și contribuiră pentru a-l trimite la Paris ca să învețe. Inșă

peste puțin timp fu nevoit a se întoarce îndărăt, vedându-se abandonat de bine-făcătorii lui.

Intors în țară, prin talentul său puternic, începu a se face cunoscut publicând mai multe versuri a căror valoare, cetitorii vor ști în destul a o aprecia— Îi se încredințară mai multe funcțiuni. Ast-fel a fost: Director al liceului din Iași, Secretar al Arhivelor statului. A fost cât-va timp Redactor al ziarul Românu. Fu proclamat ca membru al Societății Atheneului român una din cele mai mari onoruri ce se faceau pe atunci oamenilor de geniu... Ast-fel înseara de 23 Februarie 1867 ținu o conferință la atheneu despre *influența cetirei romanelor streine* asupra educațiunei, conferință în care a debutat cu un strălucit succes— In anul 1865 și-a strâns într'un mic volum tot ceia ce publicase până atunci, dându-i modestul nume: *Poesii de N. N.* Volumul este tipărit la Iași în tipografia Buciumului, și conține 32 poezii. La anul 1869 sibu-ciumat de suferințe, fu lovit de nebunie. Așezat în spitalul Pantelimon peste 2 ani adevă la 1871 muri! Se stinse, ca cel mai de rând om, uitat și pără-it de toți! Este îngropat la Cernica și ađi cu mare greutate i-ar mai putea dovedi cine-va mormântul. De la 1865 până la 1869, Nicoleanu a mai publicat prin diferite gazete, versurile următoare, pe cari le-am adunat ne fiind în volumul său, ce ađi nici iel nu se mai găsește: *Dor și jale, Suspinul, In carnavaul, Spune-mi de ce ai plecat. De ce tăceți. Urăsc. Hora Tecuciului.*— Termin lăsând pe alții a face mai mult pentru acest uitat poet.

Ieu mi-am făcut datoria de-a-l împrăpăta cetitorilor.

M. din Ardeal

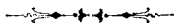

Dedicațiune

Eu nu scriu și nu-mi bat capul cu pedanți și cu pigmei
Mediocrități stupide, lași învidioși mișei
Carii nu ved fără spaimă, și fără-a se turmenta
Un talent sau o virtute la lumină a s'arăta
Căci talentul și virtutea, sânt oglindă pentru ei
In care se ved că-s putredă, idioți și nătărăi.

Insă când aceste versuri, vor ajunge pân' la tine,
June cu părul de aur și cu fruntea de senin,
Lasă-ți inima s'asculte ale inimei suspine
Căci numai tu poți cunoaște, dacă slabu'mi instrument,
E mișcat de-o mână pură, și de-un sincer sentiment.

Un Consiliu

Suride ȃilei ce naște, salută noaptea ce vine,
Ca o pasere ce 'și duce sborul peste lumi streine.
Lasă-ți inima să bată și mintea să rătăcească,
Pe câmpiile gândirei,— unde mână omenească
N'a putut pune hotarē— unde 'ntâmplul ne-vădut
Residează viitorul marele necunoscut.

Nu te teme dacā vântul barca ta va scutura;
Nu te teme dacā omul a ta moarte va jura;
Nu te teme dacā umbre, sau ființe 'ngrođitoare
Vor veni prin întuneric de fiorī să te 'npresoare.
Inșă teme-te copile vai! ferește-te amar!
Deșertând al voluptăței, ș'al amorului păhar
Să nu-ți tremure piciorul și cu mustul delicios,
Să strecori în pieptu-ți fraget acul seu cel veninos.
Ai vădut tu vre-o datā. lāngesind pe-o bătăturā;
Trista, slabā, ca un spectru, o sārmanā creaturā,
Cu privirile nimate și cu sufletul tăcut,
Un copil lipsit de mamā și de-o vitregā crescut.
Fața sa-i acoperitā de-a miseriei paloare,
Două trențe vechi compune haina sa de sērbătoare,

Îar din corpul său de rane și de foame chinuit,
Ca din groapă se ridică un miros ne-suferit.
Pieptul său lovit de bice se târește pe țărână
Ca o pasere pe brasă amețită de furtună.
Iar gândirea 'ntunecată de-al uriî negru veștmânt
Stă rece posomorâtă ca o piatră de mormânt
Ei bine ast-fel se schimbă, june, dulce ca o fee
Sufletul curat și fraget, dintr'o mână de femei
Cu privirea arțătoare și cu buđa d'aurită,
Dar cu inima de patimi și de simțari amețită.

In memoria celor morți pentru patrie și libertate

De când urmașii Romei Carpații străbătură,
Roșitu-s'a cu riuri de sânge vitejesc,
Pământul ce se chiamă pământul românesc,
Dar unde-î calea sacră, umbroasă bătătură
Ce duc ochii mulțimei plecați, religioși,
A plânge pe mormântul străbunilor vîrtoși?!

In van mă uit și caut, căci nu e cu putință
S'aud în miezul nopții o șioaptă, un suspin,
O tainică gândire, ce 'n sborul său divin,
Lăsând c'un ochiū de milă pe a morți locuință
O lacrimă ferbinte p'o frunte de martir,
Un dar să fie 'n ceruri, ș'aici un suvenir!.....

Nimic! nici semnul crucei! nici piatra funerară!....
Nici cel puțin o floare, plecată p'un mormânt,
Simțirei să vorbească de cei ce nu mai sînt!
S'ar țice că 'ntr'această, frumoasă, veche țară

Femeile n'au lacrimi a plânge pe Eroî.
Nici oamenii respectul virtuței la nevoi!

Nimic! dar timpul trece și noaptea se mărește!
Mai mult și de cât ferul streinului turbat,
Amenință ruină pe neamul cel îngrat,
Unde virtutea 'n doliu scăpare nu găsește
Și bravul plin de rane, altarul p'un mormânt
Vai! patria se pierde căci inimă nu mai sunt!....

Dar nu vă plâng destinul! De și 'n timp de durere,
Când glasul tirăniei resună fioros,
Când pala ca fecioară cu pasul mlădios,
Gândirea-n spăimântată l'acopere în tăcere,
A plânge p'al virtuței mormânt nefericit, Cluj
E semn de bărbăție, ce încă n'a pierit!

Căci lacrămile stoarse cu jale p'o ruină.
Sub care strălucite rămasuri odihnesc,
Sunt flacări, ce pe inimă în rîuri se topesc,
Și cad din ochi ca jertfă p'o nobilă țărână,
Iar pe tirani ca valuri de pulbere ardând,
Ce varsă 'ntrânșii spaima, turbarea deșteptând.

Nu, nu vă plâng destinul. In veci nenorocirea,
N'a luat fața rușinii pe câmpul vitejesc.
Un brav care 'și deinde pământul părintesc,
De cade sub lovire își află resplătirea
In falnica credință, că moare ne învins.
Și când lumina vieței din ochiul lui s'a stins.

Căzut pe câmpul luptei cu fața către soare,
Atunci mândrul său suflet în tainicul său sbor

Coprins de focul sacru de-al patriei amor,
S'avântă câtre ceruri pe aripî ardătoare,
Ducând ne întinată de sabia profană,
A patriei iubită și splendidă icoană.

Nu, nu vă plâng destinul; ci trista nepăsare
Și somnul, ce ne ține de moarte leșinați;
Plâng lauriî virtuții, în noapte îngropați,
Și vecinica rușine și cruda disperare,
Căci n'avem nici morminte, pe care să venim
Cu umbrele străbune să plângem, să vorbim!

9 MARTIE

Multe valuri furioase năvăliră peste mine,
Multe inimi prea iubite în pământ s'au prefăcut,
De când pentru prima oară te-am văzut printre suspine
Ți funestă, Ți fatală întru care m'am născut!

Cu toate că pretutindenī un destin cumplit mă duce,
Din ruină, în ruină, în secret a lăcrima ;
Cu toate că nouă rele, stau pe capu'mī să s'arunce,
Precum vulturii p'o pradă— eu nu te voi blestema ;

Nu, căci am simțit viața de ș'am încercat durerea ;
Nu, căci pentru a combate n'am pierdut încă puterea.
Nu, căci jalnicul meu suflet e tăcut, dar nu învins.

Nu, căci de-am pierdut speranța viselor copilăriei,
Mintea mea și-a luat sborul p'aripele veciniciei
Și de Țiua cea din urmă pieptul meu este coprins.

ASTA-ȚI

Amor, virtute, milă, sânt florī necunoscute.
Dar la lumina ȡilei pe cāile bātute
Păcatul își preumblă sub forme de aurite
Triumful și ființa din prăȡi înavuțite.
Cel bun pleacă genuchiul, suspină și se lăfereste luj
Pe sînul resignărei cumplit se chinuște,
Când lașul își ascute cuțitul făr'-de frică,
Pe chipul inocenței sfială se ridică,
Scăpând din întâmplare, pe-a noȡilor tăcere,
Un nume de speranță, d'amor și de durere ;
Pe când corupțiunea pășește 'n cununată,
Rîdînd de-a frumuseței, pudoare spăimîntată.
Dar nu chemați mânia pe capul vinovat.
Nici biciul rēsbunărei cu flacări împletit
A 'nceinge pretutindenī p'un suflet rătăcit;
Căci dese orī păcatul, sub forme d'aurite
S'arată și surprinde vederile rēpite
Și-orbit omul se lasă pe brațele peirii,
Creȡînd că strânge sânul dorit al fericirii.
Căci verme fără sațiu și foc neadormit,

Un ochiu ascuns veghiază asupra-î îndrăcit,
Teribil ca destinul, sardonice fioros,
Ca fiara 'nversunată d'un sânge generos.
Viaţa sa funestă e lungă remuşcare ;
În pieptul său s'ascunde o neagră închisoare
De spectri populată— Un cerc de fier îl strînge,
D'o tainică putere, ce nu se poate 'n frînge,
O mână ne vădută pe fruntea-î criminală,
Gravând în umbra nopţii sentinţa cea fatală,
Ce fărâcă trufia sătrapului persan
El strînge şi 'l aruncă în umbra lui Satan!....

UNEI DOAMNE

~~~~~

De să va 'ntâmpla s'ajungă aste rânduri pân' la tine,
Și citindu-le să cugeți fără de voia ta la mine

Nu gândi că sunt în doliu, cufundat și plin de dor,
Căci te 'nșeli dacă vei crede, că duioasa mea simțire
Căutând a ta prezență și 'ntâlnind a ta privire

A dorit al tău amor.

Tu nu erai, de cât umbră ce 'mă servia de apărare,
Ca să nu 'mă topiască ochii rațele nemuritoare

Din sufletul ce iubesc.

Tu nu erai de cât pânza tot d'auna suspendată,
Subt care-ascundea suspinul a mea inima 'nfocată

Privind chipu-î îngeresc.

Negreșit, ai ochii negrii și sprâncenele arcate,
Fața albă și pe umeri două plete aruncate

D'un negru posomorât!

Dar ce vrei! Sânt un sălbatic d'o natură necioplită
Mie 'mă trebuie un suflet, iar nu piele lustruită,

Ca să nu mor de urât!

SONET

Cel ce caută plăcerea într'a binelui iubire
Și curagiul a combate pentru cel nenorocit,
Voluptatea sufletească într'o nobilă gândire,
Acela, numai acela, poate dice că-a trăit.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În amor gășind și doliu, în amor și fericire,
Și 'n privirea faptei bune, farmecul ochilor săi:
Nu se teme nici o-dată de-a vrăjmașilor lovire
Prin amor fiind mai forte, și mai mare de cât ei.

Suferința poate 'nfige. ghiara sa cea 'nveninată
P'al meu sîn coprins de flacări; nu voiu plânge nici o-dată,
Căci sălbaticul meu suflet rîde de nefericiri;

Dar când pieptul inocenței de infamii se va desface
Ochiî mei atunci în sânge, flacările vor preface
Ș'al meu braț să va deschide, cu teribile loviri.

O Ilusiune perduta

De câte ori dimineța, după nopți tăcute line,
M'a găsit cu ochii în lacrimi și cu sânul arđător,
Și cu inima pătrunsă și 'necată de suspine,
Cugetând mereu la tine, dulce fantomă d'amor.

Intr'a nopții melodie, credeam vocea ta divină,
In senin priviam albastrul ochiului tđu gânditor,
In surisul aurorei' chipul tđu plin de lumină
Si 'n parfumul dimineței, respirarea ta d'amor.

Si când vântul printre selbe adia cu voluptate,
D'auđiam frământul frunzei, dulce, tainic fâșeind,
Cređând pasu'ți de silfidă, simțiam inima că bate
Si pe brațele speranței mă deșteptam tresărind.

Ș'apoi smuls d'o mână rece din duioasa 'mi reverie,
Ș'aruncat p'al întristărei câmp de dor fără hotar,
Apucând din nou poteca, singuratică, pustie
Dinaintea ușei mele, mă opriam plângând, amar.
Și strigam: vino fantomă, vino rază fericită!
Lasă'ți mierea delicioasă, de pe buza 'ți d'aurită

Ș'adapă sufletul meū.

Și gonind cu-ata privire trista mea singurătate
Să mă 'mbăt pe sinu'ți fraged d'a vieței-voluptate
Adorând pe Dumneșeu.

II.

Tu te arătași în fine sub o formă răpitoare,
Inșă de strângeam în brațe o fantomă 'ngroșitoare

N'aș fi mai posomorât,

Sau dacă dăceam ca sclavul în țărână strâns de silă
Nu m'ar fi schimbat crușimea călăului fără milă

În mai trist și mai urât.

Căci tu n'ai versat în pieptu'mi, altă dulce beătură,
De cât jalea suferinței s'a dureri 'nvătătură

Lă perfidul tău ospet

Unde buza'mi însetată, căutase mângăerea
Ne gândind nenorocirea, suferința și durerea

De la tine să le 'nvăț.

Nu știa nenorocito c'a durerilor simțire

E sădită chiar din leagăn, în sârmana omenire,

Și că făcea un păcat,

Să desvolti în pieptu'mi fraged, astă floare 'nveninată
Când femea ca un înger, fu din ceruri destinată

Pentr'un scop mult mai înalt.

Nu știa c'o mână cată, altă mână să 'ntâlnească
Si simțirea altă soră, de care să se lipească

Și ca omul osândit

Presimțind a suferinței, ș'a furtunelor turbare,

Căută mai din-ainte, o lumină de scăpare

Intr'un port mai liniștit.

Unul s'ascunde sub velul dulce, blând al rugăciuneî.

Altul caută limanul, sub vestmântu 'nțelepciuneî,

Cela-l-alt arđend de dor,

Bea răcoarea din isvorul amicieî devotate,

Sau lăsându-se pornireî, unei inimî înfocate

Sboară p'aripe d'amor.

Ast-fel și eu plin de frică, strâns de dor și de suspine

Ca să 'ntâmpin vijelia mă lipisem lângă tine

Șarpe crud înveninat!

Patru ani am supt veninul din fatala-ți mușcătură,

Patru ani p'un pat de doliu, ca un câne 'n băătură

Am ăcut ne mângăiat.

Patru ani 'mi-am plâns destinul și 'mi-am blestemat simțirea.

Patru ani mi-a fost legată libertatea și gândirea,

D'al tău pas amăgitor.

Căci al tău fiind, pe plumele muștrăiam, decât prin tine:

Chiar suspinul conștiinței și durerile străine

Mă găsiu nesimțitor!

Dar nu socoți, că blestem a ta neagră suvenire;

Căci în fragetul meu suflet și 'n duioasa mea gândire

Ura nu poate domni,

Însă când 'mi-aduc aminte, că 'mi-am cheltuit cu tine

Cel mai pur, mai nobil sânge și cele mai dulci suspine

Nu pot a nu mă jeli.

III.

Ași putea ridicând glasul să declar, să spui în lume

Ce gândești, care 'ți e portul, locuința s'al tău nume

Și în sabie de foc,

Prefăcând în mână pana ca un angel de urgie,

Să-î moiū vêful în otravă și sub flacărî de mânia
Să te duc din loc în loc.

Ași putea să te daū pradă șioptelor insultătoare,
Și să rîd, să rîd de tine, ca d'o vilă târâtoare
Asvârlită p'un gunoiū,

Și să fac să nu mai guste, somnul tîu visurî senine
S'al tîu piept să se topiască de muștrări și de rușine
Intr'acest cumplit resboiū.

Insă tac, căci cine știe când mânia să pornește,
Dintre cel care suspină, și din cel care lovește
Care-î cel mai fericit?!

Omul aruncat de patimi în beția resbunării,
Care n'a simțit durerea, milă, lacrima ertărei,

È un om nenorocit, University Library Cluj

Suflet laș fără putere, biruit d'a urei silă
Și nevrednic de virtute, căci amor, virtute, milă
Sunt trei frați nedespărțiți;

Inima lui e ca piatra coperită de rugină
Peste care numai mușchi semn de moarte de ruina
Cresc obscure îngălbeniți.

Las dar pe-alții să-ți împrime, a durerei mușcătură
Și să verse 'n valuri negre, a cîinței bătură
Blestemând în sânul tîu ;

Căci eu nu pot fără milă, să văd lacrimă că pică
Nici din ochii tăi de vulpe— Oh ! mi-e scârbă și mi-e frică
De sarcina de călău !

Adio, dar lung adio ! lung și fără revedere !
Ași dori femeie crudă, nici la-a două înviere
Să nu te mai pot vedea !

Când vei sta să calci pe pragul locuințelor divine

Înșală pe Sfântul Petru, cum mai înșelat pe mine,
Ca dracului să te dea!

Amor, dulce deșteptare și misterioasă lege!
Nu mai tu ne faci cu minte a pătrunde ș'a 'nțelege
Al ființelor destin.

Nu mai tu verși mângăerea, peste fruntea ce veghiază,
Glasul tău e carte sacră de cântări ce parfumează
Al miseriei suspin.

Însă focul tău cel sacru și sămânța ta divină
Nu mai resărind p'o față și p'o inimă senină
Produce roade cerești.

Vai! și-amar de omul care un pământ ingrât alege
Căci numai nenorocire și păcate va culege,
Pe brasdele sufletești!

C.....

De-acum pot cu nepăsare p'a vieței triste cale,
Să trăesc. să mor în umbră ne 'nțeles și plin de jale,
Căci o stea iubită, scumpă, ale cărei dulci lumine
Conducea pasi-mi în noapte, nu mai arde pentru mine !

În veci altă frumusețe nu va face ca să bată
Astă inimă în care icoana ta e săpată,
Când nici timpul, nici distanța, nici amara despărțire;
N'au putut, și nu pot șterge profunda sa 'ntipărire !

De la cer și de la oameni nu doresc nici o favoare !
Când speranța nu mai cântă, unei inimii simțitoare
Fruntea-și perde veselia, sînul focul natural.

Însă poate de la tine o aducere aminte,
Un suspin o mângăere sau o lacrimă ferbinte,
Ar mai alina durerea pieptului meu ardător.

O VICTIMA

„Ti s'ar va erta mult.
Căci ai iubit mult“

Albă cu ochii negrii și dulce ca o fee,
Un cap blondin de ânger pe umeri de femeie,
Atât era de pală și-atât de gânditoare,
Cât s'ar fi ȃis o umbră streină călătoare,
Sau geniū ce s'ar lasă din ceruri pe pământ
Și merge să jelească virtutea pe-un mormânt.
La gât purta o cruce, simbol de sărăcie,
Și-în inimă durere, eterna bogăție,
Acelor, ce pe lume s'ar ȃic desmoșteniți.
Va! negreșit aleși sunt cei nefericiți!
O candelă modestă, soție tristă, blândă
Și-amesteca prin umbre lumina sa profundă,
Cu palidele raze, ce slabe gânditoare
Cadeau cu duiosie, pe fața-ȃi ardătoare;
Căci una din acele dureri nemărginite,
Ce nu mai lasă vieței și forțelor topite,
De cât palida rază s'au tainică lucire,
Ce-ȃ luminează cursul spre vecinica peire,

Lovise cu putere plăpânda sa natură,
Si-acum simțea că moare sârmana creatură!
Sfios îi-era suspinul și glasul trist, dar dulce!....
Să fie cântul serei, ce plânge și se duce
Să-și verse voluptatea pe-un loc mai fericit?
Să fie cea din urmă oftare de iubit?
Suspînul unui suflet ce 'n ultimul avânt,
Iși mai întoarce ochii cu milă spre pământ?
Sau trista melodie ce 'n noapte se ridică,
Și 'n sfere legănată suspină și despică
Seninul, ce rezală pe valuri de azur?
Să fie rugăciunea cu blândul ei murmur,
Ce curge lin'ca raiul tăcut misterios
Și sboară către ceruri, pe-un imn religios?!....
Dar iat'o se ridică, și pală inspirată,
Suspînă cu putere p'o notă desolată
Un cântec, ce se perde prin umbre tresărind
Cu dorul și speranța proscrisului, murind.

Amor, scântee smulsă din razele cerești!
Tu care dând viață și moartea pregătești;
Ființa ta de făcări ca geniul proscris
Și-a suspendat locașul pe margini de abis.

Cât inima, ce sboară spre el și se ridică
Să 'ntoarce 'ngalbenită de jale și de frică,
Și strânsă, violată, de brațul nevăduț
Ca undele pierdute pe-un mal necunoscut,
Alunecă din sânul plăcerii de-aurite,
Pe brațele durerii de lacrimi veștejite,

Pe-al căruî pat veghiază, suspină și tresare
Căința, gelosia și crudă desperare;
Căci unde-î muritorul, vai!.. care n'a gustat
Din cupa ta veninul? și cin's'a lăudat,
Când furiile soartei pe capu-î sē ridică
Să-și fi privit ruina-n față'î fără frică
Și fără remușcare?— Suspînul infurtunii,
Nu-î tânguios și dulce, ca glasul rugăciunii
Ce trist, amar ca dorul, ce geme p'o ruină
Și negru ca o noapte, lipsită de lumină!....

A candelēi lucire, de-o dată tremură
Iar dulcea creatură tăcu și espiră!....

C.....

Dacă vei simți că sînul palpitează și tresare,
Cînd vei arunca privirea. pe-aste linii arđătoare,
Crede că ziua și noaptea port cu mine dorul tîu,
Și că rana mea profundă ca o lampa nevăđută
Arde 'n sînul meu de flacări, tainică necunoscută,
Ne știind nimeni secretul. de cît eu și Dumneđu.

Iar de vei crunta sprînceana, de te-î crede ofensată,
Ah! gîndește-te că omul cu simțirea condamnată
A iubi fără speranță, e destul de pedepsit!
Și nu-adăuga la focu-mî o vrăjmașe nepăsare
Și disprețul, sau mânia, l-a mea cruda disperare
Și la trista mea privire, un ochiu rece, împetrit.
Uită dorul, uită jalea suferințelor trecute!...
A uita nenorocirea și-a iubi e o virtute;....

Si-o speranță 'n viitor.

Si revino la iluzii la viață la plăcere.

Fericirea-î mult mai dulce după ăile, de durere...

Indoeste-te de toate,— însă nu și de amor!....

Iassi

Amicului S. M.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Când veselia vei căuta
În versu-mi rece și desolat,
Adu-ți aminte și nu uita
C'am fost din leagăn predestinat
Să-mi duc durerea din loc, în loc
Și nicăirea să n'am noroc.

Căci veselia nu strălucește,
De cât pe fața celui iubit,
Sau în simțirea, ce se nutrește
Dintr'al speranței pom d'aurit,
Iar nu pe capul trist arzător,
Fără credință și viitor.

Și cum pot râde și să nu plâng,
Când împrejurul vieții mele,

Din oră 'n oră vęd ca sę strâng
Mai multe lacrimă, mai multe rele;
Când or și 'n care parte privesc
Tot frunți pălite eu întâlnesc ?!..

Dacă din ceruri 'mi-s'ar fi dat
Altă chemare sau altă fire
Un suflet rece ne 'n duplecat,
Privind la toate cu nesimțire
Mi-ași duce pasul fără să gândesc,
Că mai sânt oameni, ce pătimesc.

Si ca femeia fără suspine
• Ca egoistul nesuferit,
Coprins cu totul numai de mine,
Acum aș plânge nefericit,
Acum aș rîde, bea și cânta
Si 'n nepăsare m'aș desfăta.

Dar cine poate să-și schimbe firea?
Si cum poți mila să biruești,
De ia durere să 'ntorcă privirea,.....
Nenorocitul să 'l ocolești,
Să calci pe cue să 'noți în sânge
Fără să blestem și fără-a plânge?

Tu care 'n lumea unde trăești
Gândind la bine în dor te stingi,
Tu care suferi, lupți și iubești
Si râzi adesea ca să nu plângi

Tu ști amice cât e de greu
Să smulgî durerea din pieptul tău!

Voiü plânge dară voiü lăcrima
Până 'n mormêntul necunoscut,
Când brațul morții va sfărâmă
Pe patu 'mî rece, jalnic tăcut,
Lanțul ce ține sufletul meu
Să guste pacea lui Dumnezeu!

O Durere

. . . . . , . . . Gândit-ați vre-o dată,
Voi ce purtați p'o față de lacrimi inundată
Paloarea suferinții-și brasda sângeroasă,
Făcută d'a sclăviei mușcare veninoasă,
Gândit-ați, dică că este pe lume o durere,
Al cărui braț teribil, și vecinică putere,
Ascund săgeți și chinuri, cu mult mai ascuțite?
O flacăra ce-aruncă pe chipuri strălucite
Și mândre de culoarea divină-a tinereții,
Cenușia vânturată de sita bătrâneții?....

E focul pur și tainic, aprins în templul sfânt;
Din care nasc eroii ș'aleși pe pământ.
Jeraticul, pe care în aburi se topește
Tămâia prea curată, ce 'naltă respândește
In valuri de iubire parfumul d'aurit
Și 'n unda de lumină p'un suflet rătăcit.
E ohiul providenței. E flacăra nestinsă,
E lampa spre veghere, etern, etern aprinsă
E focul ce se chiamă, amor de omenire!

Ah! cea ce sondează c'o tainică privire
Secretul ranei sale și simte pipăind
Scânteia, astei flăcări prin vine circulând,
Acela poate scrie cu degetul simțirii
Delirul suferinții, turmentele gândirii,
Și 'n fața providenții ș'a lumii poate plânge
Durerea neodichnei și nobilul său sânge
In valuri de sudoare, topit de insomie,
Sau de îngrate brațe, versat cu vrășmașie.
Căci aspră ca un înger cu sabie de foc,
O forță nevăzută veghind, din loc în loc
Il mână și 'l muncește, din noapte, fără milă,
Cât inima zdrobită de luptă și de silă,
L'acopere cu valul durerilor tăcute,
Si somnul, și odihnă și visele plăcute
Din patul său de lacrimi, dispar înflorate
Si fug ca nește umbre de demoni alungate.
Căci până când viața, curată și senină
Să naște cu speranța și moare p'o ruină,
Si până când s'aude— p'a lumii 'ntinsă mare
Urlând a nedreptății sălbatică strigare,
El nu 'și închide ochii și brațu-i înarmat
Susține pretutindenī pe omul apăsāt.

INTRISTARE

Eu nu pot stinge dorul momentelor trecute,
Nici pot ca să mă apăr de rele nevăzute,
Dar pot în vin și 'n lacrimi, durerea să-mi alin,
Când noaptea 'naintează, și negura să lasă,
Când jalea mă coprinde iaă cupa de pe masă
Ridic ochii la ceruri și cânt beau și suspin.
La regiî poeziei, la visele măririi
Gândesc, și gându-mi sboară pe câmpul nemuririi
Și pieptul mi-s'aprinde, d'un foc secret și sfânt
Dar vai! îndată capu-mi se pleacă, visul piere
Căci ca s'ajung la atâta lumină și putere
Ar trebui în ceruri să fiu, nu pre pământ!

Un crin uitat în umbră, nu poate să trăiască,
Nici plânsul și durerea în vin să se topiască
Și cântecul deșteaptă amare suvenirî.
Amice, când o soartă cumplită te gonește
Ce ți pasă dacă barca s'afundă, sau plutește?
Să scapi, nu-î cu puțință de cruntele-î lovirî.

LA RÎUL MOLDOVA

Cine-ar ȃice vĂzĂnd 'apa-ȃi limpede, curatĂ, linĂ,
Mai albastrĂ de cĂt cerul tresĂrind pe bolovanĂ ?
Cine-ar ȃice, cĂ jelește? Cine ar ȃice cĂ suspinĂ ?
Ca o vĂduvĂ sdrobitĂ de durere și de anĂ !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ah! tu plĂngĂ, tu plĂngĂ, Moldova, timpul cel de bĂrbĂtie,
CĂnd romĂnul plin de sĂnge și de lupte obosit,
AruncĂ spada pe țĂrmuri dup'o ȃi de bĂtĂlie
Și-șĂ spĂla fața și pĂrul Ăn valul țĂu strĂlucit.
Și cĂnd nobila romĂnĂ nebunaticĂ și vie,
ĂșĂ fĂcea din unda-ȃi purĂ o cĂmașe azurie
SĂ-șĂ ascundĂ sĂnĂl fraget, alb rotund ca un pĂhar.
Dar acum cine plutește p'ata dulce legĂnare?
Cine bea? și cine soarbe deliciosĂ ta rĂcoare?
Jidoavca nerușinatĂ, și cu jidovul murdar !

Roman 1862.

NU MĂ UITA

Gândește-te la mine când aura sfoasă
Deschide dimineții palatu-î încântat,
Gândește-te la mine când noaptea voluptoasă
Pășește visătoare, sub vèlu-î argintat.
La șoaptele plăcerei când sînul tîu pîlpită
La visurile nopții când umbra te invită.

Ascultă cum suspină

O voce tristă, lină

„Nu mă uita“

Gândește-te la mine când soarta ne'mpăcată
Mă va sili departe de tine să trăese,
Când vei simți că dorul și vârsta 'naintată
Dureri necunoscute pe capu'mî grămădesc.
La ultimul adio! L'amoru-mî te gîndește!
Căci timpul nu-î nimica, când sufletul iubește

Atât cât voiî trăi

Di noapte voiî șopti

„Nu mă uita“

Gândește-te la mine, când inima-mî rîcită,
Și 'n umbre cufundată nu te va mai chema

Grândește-te la mine, când floarea părăsită
Pe piatra-mă funerară încet va lăcrima.
Eu n'oiu mai vedea chipu-ți și formele-ți divine
Dar sufletu-mă veni-va a plânge lângă tine
    Ascultă cum suspină
    In noapte, o voce dulce lină
    „Nu mă uita“

(Din Alfred de Muset)

SUVENIRUL ÎNTĂLNIRII

„Eu c caut n tot locul
Și o știu bine că s'a dus“

I. Eliade

O tăcere voluptoasă peste flori se legăna.
Nici o șoptă, nici un șgomot numai frunză suspina,
Și 'și amesteca fiorul, dulce blând, misterios
Cu sfială și bătaia pieptului ei amoros.
S'ar fi ȃis că însuși firea, simțitoare la nevoi,
Sé gătea ca să 'ntărească, legătura dintre noi,
Și prin dulcea-ai adiere-adunate la un loc,
Să consume, să topiască două inimă într'un foc.
Ochii seî luceau sub veluî, negru, tainic fericit,
Cum lucește 'n miezul nopții diământul strălucit,
Iar pe nobilă sa frunte și pe chipul său divin,
Aci se vedea paloarea melancolicului crin,
Aci rumeneala rodii, răspândindu-se ușor
Impărția cu modestia farmecul său răpitor
Și la cele mai mici unde ce prin umbre tremurau
Glasu-î espira pe buze, sufletele palpitau
Par c'ar fi voit să spargă închisoarea lor de lut
Ș'amândouă 'nbrăcișate să s'avânte 'ntr'un minut.

Dar cine poate descrie toate formele cerești,
 Și s'arate câte una grațiile sufletești
 Revărsate peste dânsa de divinul creator
 Intr'o ți de voluptate de lumină și d'amor ?

Nici odată glas mai dulce la ureche n'a șoptit,
 Limba inimii suspinul amorului fericit
 Ale cărui tainici șoapte, omul le poate simți,
 Dar pe care nici o mână n'a putut ale descri.
 Nici odată sub strânsoarea unei calde 'mbrățișeri,
 S'au în focul și delirul voluptoaselor plăceri,
 Nici odată sînu mai fraget nu s'a văzut tresărind
 Nici priviri mai rugătoare printre lacrimi strălucind
 Era sveltă ca o nimfă, și cu sânul voluptos,
 Dulce, timidă, tăcută ca visul misterios,
 Cu suflarea arătoare cu privirile adânci,
 Mândră, iute, nesupusă, ca șoimul născut pe stânci,
 Ș'apoi blândă, rușinoasă și cu ochii la pământ
 Ca o soră 'n rugăciune, dinaintea unui sfânt.

Ast-fel strălucia iubită și tot ast-fel desvelesc
 Prin oglinda suvenirii chipul său Dumnezeesc
 De și ați tăcut și singur, ca o piatră de mormânt,
 Eu nu mai simț de cât dorul Țilelor ce nu mai sânt.
 Și c'un ochiū pătruns de milă și pe jumătate 'nchis
 Lăcremând aștept sfârșitul vai ! trecutul e un vis,
 Ale cărui dulci momente, și dorate suvenirī,
 Să prefac în lungi suspine și 'n profunde chinuiri ?
 Ați când mă gândesc la dânsa mi s'e pare c'am zărit,
 Unul din acele visuri necoprins ne pipăit,

Ce s'arată 'nchipuirei și suride un minut,
Ș'apoî trece ca un fulger și se face nevăzut,
Lăsând ochilor icoana unei sfinte năluciri
Și simțirii desperarea pierdutelor fericiri!
Eu mă plâng, nu blestem soartă, lăcrămând și mă gândesc,
Și când jalea mă coprinde, mă supui mă umilesc
Căci de 'mă mai aduc aminte de amorul meu trecut
Și de mai suspin cu lacrimi după binele pierdut.
Tot mai simț încă divina trebuință d'a iubi,
Cel ce nu mai poate plânge nu mai poate nici simți.

F E C I O A R A

Văzut-ați vre-o dată prin selba d'aurită
De focul primă-verei o floare coperită
De frunze-sub al cării desiş misterios
D'abia poate pătrunde zefirul voluptos
Ia nu poartă culoarea măreață, purpurie,
Cu care se gătește divina bucurie,
Nici verdele speranții, nici fața d'aurită
Ce fâlfâie și cade p'o frunte fericită
Când vântul mișcă earbă și frunzele sfoase,
Când fluturiîi se 'ngână cu șoapte voluptoase
S'ascunde-frumuseția acestor rēpitorî,
Fiind nenorocire și moarte pentru florî.
Dar când privighetoarea, pe ramura tăcută,
Sub care dulcea floare, trăește nevăzută,
Ș'amestecă durerea cu trista melodie,
Ce 'n noapte lăcrimează—la palida faclie,
Ș'aprinde, și 'n tăcere plăcutul său miros
Expiră și se 'nalță suav, misterios.
Albastra sa rochiță, de rouă parfumată,
E pură ca o noapte de stele semănată,

In forma unei inimă tăcute gânditoare,
Modesta sa foiță se naște și răsare,
Iar viața-sa plutește s'apune într'o gândire
D'amor, de inocență, de tainică jefire.
Ast-fel e și fecioara.

De trei ori fericită,

Acea, peste care suflarea vestejită,
Ce stinge sau preface în flăcări de ruină,
Scânteia ce 'ncălzește natura sa divină,
Nu și-a vărsat veninul corupt și necurat.
Amorul se revoltă și fuge 'nspăimântat
Din brațele femeiei de patimi amestită ;
Căci dulcea lui lumină fiind însuflețită
D'o flacără cerească în lunga-i suferință
Suprema voluptate e tainica dorință
D'a prinde fericirea zi noapte așteptată
Pe buza frumuseții cu inima curată.

AMICULUI M. D.

~~~~~

Scumpe și iubit amic,
Toate 'n lume sunt nimic,
Dar numai cel cea simțit
Amicia și-a iubit,
Poate și-a trăit

University Library Cluj

AMICULUI I. A.

~~~~~

Dacă viața este-un vis
Dacă de cea-ce 'ți este scris
Nu-î cu putință să fi păzit.
De ce atâta grije și chin?
Ia-ți cupa frate umple-o cu vin
Și bea visează până 'n sfârșit!....

UN RESPUNS

- De-ce viața voastră se umple de lumină,
Când inima de focul amorului suspină
Îi dîse cu blîndețe streinul întrebînd.
- Căci fiecele pustiei sunt bele, înfocate,
Iar inimile noastre ca ȕiua de curate
Răspunse cu dulceață, arabul suspinînd.

DIN DEPĂRTARE C...

Să nu părăsești uitării, jalnica mea suvenir!
Maî adu-ți, adu-ți aminte, căci la singura gândire
Că-aș putea uitat de tine, prin lume să rătăcesc,

Simț că mintea mi-s'ar pierde, disperarea m'ar învinge,
Și durerea cu iuțială, către moarte m'ar împinge,
Căci eu numai pentru tine maî respir și maî trăesc.

B O G Ă Ţ I A

O nobilă frumoasă și palidă regină,
De și m'am pus piciorul pe pragu-ți d'aurit,
De și n'am supt dulceața din buza ta divină,
Dar sufletu-mi adesea la tine s'a gândit!
Tu ești o zeeă bună, plăcută, generoasă,
Ești scutul libertății ș'al binelui isvor,
Pe sînul tău virtutea plutește radioasă
Și geniul prin tine își ia falnicul sbor.

La blânda ta zimbire săracul se 'ndulcește,
Și cum arunci asupra-i un ochiū de milă plin,
Pe fața lui pământul cu cerul se 'ntâlnește,
Din trist, devine vesel și din obscur, senin.

Dar spune-mi ce putere te 'mpinge și te mână
Ce spirit te constrânge, ce zău necunoscut,
Ș'adăpi mai tot d'auna din sacra ta fântână
Pe cel mai crud, mai lacom, mai prost, și mai urât ?

Ah! negreșit din diua de veche suvenire,
De când regele Midas răpiti de ochii tăi
Te preferi virtuții— fusă dreapta moștenire
Și partea celor lacomi ș'a celor nătărei,

BĂTRÂNUL (Agonia Dreptului)

Fiind soția morții supusă, nelipsită,
Tăcerea 'și desfăcuse mantaua sa cernită;
Pe când ascuns în umbre și 'n valuri de durere
Zăcea luptând bătrânul cu o rază de putere;
Născută din amorul sublim al datoriei.
Sub mâna suferinței, pe câmpul bătăliei.
Erou înfruntă moartea, dar însă n'o dorește,
Căci până când dreptatea de răi se bicuiește,
Și până când virtutea suspină părăsită
Nu 'și crede datoria și sarcina 'n împlinită.
Atât era de palid și slab bunul părinte,
Când cine-va văzându-l ș'ar fi adus aminte,
D'un sfânt supus torturii— Pe nobilă sa frunte
Sudoarea ne-odichnei lăsase urme crunte.
A morții resuflare strânge blânda-î vedere
Precum un șarpe strângea un puț fără putere
Pe când din alba-î geană, pe față-î ruinată.
Curgea ca picătura de soare desghețată
O lacrimă ferbinte— lumină ce vestește,
Când moartea stinge glasul, că inimă trăește.

Dar pentru-ce de-o dată se mișcă și tresare?
Și pentru-ce se vede pe față-i arțătoare
O rață de lumină, și 'n ochiul său palit
Un foc, ce desvelește un suflet liniștit?

Ah! poate că-î surîde speranța mincinoasă,
Ce varsă cu plăcere p'o rană veninoasă,
Prin rîuri de lumină, un farmec d'aurit
Și deșteptând simțirea în pieptul osîndit
Descoperea gândirii, obscure rătăcite,
Viața legănată de visuri fericite,
Când inima zdrobită și dusă 'n neființă
Să stinge se răcește cu ultima-i dorință,
Când ochii 'și pierd lumina, iar sufletul divin,
Ca pasăre cerească, p'un sfânt ceresc suspin
S'avântă lăsând lumii veștmîntul său de jale.

Sau poate că trecutul, șoptind urechii sale
Virtuți, fapte și dîle, d'o sfântă suvenir,
A-deșteptat d'o dată plăpânda sa simțire?
Sau poate că vr'un nume, vr'un suvenir trecut
Sburînd ușor prin umbre secret și nevăzut
Ș'a pus dulcea sa mână pe capu-i arțător,
Căci moartea desvelește c'un ochiș pătrunzător
Durerile ascunse, saū vîlul ipocrit
Sub care să 'nvelește un suflet osîndit.
Momentul desperării o luptă furioasă,
Ce multe ori încinse c'o spadă viguroasă
O copsă sacrilege, saū brațul unui slav.
Pericolul preface dintr'un fricos un brav,

Când soarele speranții, de raze l'a pătruns
Dar când a morții ghiară la chinuri i-a supus
Când omul, care geme p'un căpătâiu de jale,
Iși mai aruncă ochii pe cartea vieții sale,
Când luptele, amorul, când faptele uitate,
Să strâng, pășesc spre dânsul cu voci nenumărate
Atunci, atunci infamul, de spaimă 'ngălbinește
Iar sufletul dintr'ânsul se bate se svăcnește
Și fuge ca tâlharul din temniță scăpat
De ochiul conștiinței, și noapte alungat.

Dar nici odată dreptul, ce luptă și iubeste
Văzând vecinică noapte, spre dânsul eă pâșește
Nu va crunta sprânceana nici nu va tremura;
Și dacă vântul morții suflând va scutura,
Din palida sa buza o jalnică șoptire,
Ah! negreșit gândirea, plutind p'o suvenire
Tăind pânda de umbre ca silfu 'n aripat
Auzului aduce un cântec depărtat
Un cântec scris cu flacări, cu jale și cu sânge,
Un cântec ce răsună de miî de ani și plânge,
Că ura și durerea, domnesc necontentit,
Că dreptul geme 'n lanțuri; iar omul îndrăcit
Visează nedreptatea pe stofe d'aurite,
Când sufletul eroic cu forțele topite,
Luptând să libereze p'un frate apăsă,
Se culcă pe ruine și moare desolat!
Deci la sfoasa lampă, ce 'n trista ei veghere
Părea că răspândește c'o tainică durere
Plăpânda sa luminează p'un pat nefericit,

Văzându-se bătrânul cu ochiul învelit
De lacrimi și la focul gândirii 'nflăcărat,
Mai bun, mai venerabil în umbre cufundat
De cât monarhul falnic în tronul său de fir,
S'ar fi văzut că este erou; sau sfânt martir.

LA CRAIOVA

Am văzut fața Moldovei, sămănată de coline
De cetăți, de văi, de selbe și de râuri cristaline,
Unde nu e cu puțință omului ca să trăiască,
Făr' să cânte, făr' să rîdă și din suflet să iubiască |
Am văzut Iașul, o dată, plin de fală, de putere,
Cufundat ca un calugar, într'o pacinică durere
Unde ochiul nu măi vede, de cât gloata jidovească
De care iubite frate Dumnezeu să-te păzească. ...
Am văzut și Bucureștii cu palaturi d'aurite,
Cu biserici numeroase și cu ziduri învechite,
Ce saltau o-dinioară d'a vitejilor cântare,
Dar pe unde azi curagiul și virtutea gânditoare,
Se dă 'n lături ca să treacă curtezana amețită,
Vanitatea insolentă și prostia d'aurită ;
Iusă numai lângă tine sufletul mi s'a umplut
D'acel farmec tainic, dulce, nepătruns, necunoscut,
Ce respiră din mărime și ea foc mișterios,
Varsă 'n inimă credincioase un respect religios.
Oh ! Craiovă, leagăn falnic de speranțe strălucite !
Nu pentru că dormi, sub cerul unei clime fericite
Sorbind lăcrămile nopței de răcoare parfumate
d'a Jiului șoptire, tresărind cu voluptate,

Nu pentru-că sorb vieața de pe buzele-ți mieroase
Junī amici, plini de noblețe de ființe generoase
Care sprijinindu-mī pasul și nutrind a mea putere
M'a-'nvățat recunoștința ș'a virtuților plăcere.
Nu, nu mai pentru aceasta port cu tine dorul tēu
Și te chem ziua si noaptea raiul sufletului meu
Dar pentru-că se ridică din tăcuta ta țărână
O suflare din virtutea și din gloria străbună,
Ce s'ar zice, că revarsă peste 'ntreaga Românie
Un parfum puternic foarte, dintr'a Romei vitejie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

UNUI COPIL IN LEAGÂN

Te salut dulce columbă, oaspe cu cerești suspine !
Sînul tîu e alb ca spuma, pur ca razele divine
    Ce sî joacă p'un cristal.
Donă unde scaldă chipu-șî, două unde geana-șî moaie
Limpezi ca lacrima noptîi albe picături de ploae
    Ce-albese fruntea unui val.
Câte inimi se desvoltă la divina ta suflare !
Câte frunșî posomorîte cufundate 'n întristare
    Sî deschid și strălucesc.
Căci tu ești simbol de pace, de iubire, de credinșă
Și nu ai nimic din lume de cît dulcea neștiinșă
    Și suspinul tîu firesc.
Ah ! de ce nu ești mai mare, ca sî pot trăind a-șî spune
Să nu părăsești juneșea desfătărilor nebune,
    Visurî triste pe pămînt,
Care mai în tot d'auna nu lasă de cît cenușia
Unei inimi oboșite, ce ne pune lângă ușa
    Negrului mormînt.
Pentru-că ziua și noaptea un destin amar ne 'mpinge
Pe cărări alunecoase întunerecul ne 'ncinge
    Și perduți ne-am deșteptat

Ca o lesne crezătoare, slabă, lacomă femeie,
Ce se vinde, când paloarea crede c'o transformă 'n fee,
Ș'o adoarme-'ntr'un palat.

Și-ți-aș spune și-ți-aș dice, ia virtutea, drept soție
Dacă vreai să-ți fie calea nesfârșită bucurie.

Și tu nobil și iubit,

Și proscrisul și săracul să 'ngenunche și să dică,
Văzând sângele că-ți curge, văzând lacrimă că-ți pică
„Pentru noi a suferit!“

ADEVĂRAȚII ALEȘI

Când visele curate, plăcerile divine,
S'ascund și fug de lume ca nimfele virgine
Surprinse de vederea satirului diform,
Când inimile-s sterpe, când sufletele dorm,
Și nu să mai aude p'a lumii întinsă mare,
De cât a nedreptății sëlbatică strigare,
Amestecând sarcasmul cu vocea disperată,
Ce game și se stinge p'o buză sfășiată.
Sunt oameni, inimi blânde, naturi predestinate,
Ce trec, plutind pe valuri de valuri revoltate
Curați senini și falnici ca rațele din ți.
Ființe osândite d'a plânge ș'a iubi,
Formate din durere, din foc și din lumină,
Prin care providența cu mâna sa divină,
Aruncă spre rodire sêmânța de amor
    Și varsă peste lacrimi al binelui isvor.
Viața lor e luptă sublimă, necurmată
Dintr'ânși se revarsă lumină prea curată,
Ce 'nseamnă omenirei suprema bunătate

Și 'naltă fericire, în vecinica dreptate.
 Pe culmea suferinței, pe câmpuri de gonire
 Pe unde a răblării puternică privire
 De multe ori își vede, copii cei mai bravi,
 Sub jugul disperării căzând ca niște sclavi,
 Ei merg ziua și noaptea, veghind fără 'ncetare,
 Acum pe cel ce plânge, acum pe cel ce moare ;
 Aci versând obolul miseriei cumplite,
 Aci versând suspinul pe răni nefericite.
 La unii dând speranța, la alții mângăierea
 La unii libertatea, curagiul și puterea,
 Ș'aprinși de cultul sacru d'a binelui gândire
 Se sting uitați și pacinici p'o vecinică jertfire
 Căci mâna suferinței sau cruda nedreptate
 Nu pot s'arunce 'ntriste naturi predestinate
 Desgustul, îndoiala sau planta veștejită,
 Din care naște floarea obscură, ofilită.
 Surora lașității numită nepăsare,
 Ce prinde rădăcină, se naște și răsare
 Pe frunți, bătrâne, slabe, a căror pală față,
 Cerșind melancoliei, divina sa dulceată
 Le dă aspectul morții fatal posomorât
 Si transformează viața într'un profund urât

O! voi ce 'n atmosfera de patimi otrăvită,
 Din leagăn pân' la moarte, zi, noapte vă scăldați,
 Copii născuți p'o vatră de stârvuri încălzită,
 Al cărei fum vă 'neacă, v'adoarme leșinați !
 Cercat-ați suferința, nevoia și durerea,
 Gust-ați voluptatea, născută din plăcerea

D'a sterge dup'o față brăsdată de nevoi
 A ranelor trăsură, al genelor siroi,
 Isvor ce stinge bunul din ochii omenirei,
 Pe cei mai puri i-aruncă pe căile peirei,
 Când mâna nedreptății saū ura le-a produs !!
 Ați căutat cu ochii gândirei mai presus
 De sfera mincinoasă, pe unde se 'nvârtește
 Corupta 'nchipuire, ce roade, nimicește
 Puterea tinereței dorinții-adeverate,
 Prin zile nopți pierdute în visuri vinovate,
 Ca să puteți cu dreptul pretinde c'ați iubit,
 C'ați înțeles vieța, ați plâns ș'ați suferit?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar vă cunosc suspinul și cauza durerii !
 La masa lăcomiei, la șgomotul plăcerei
 Asemenea bachantei de simțuri biciuită
 A voastră bărbăție aleargă despletită.
 Și când coprinși d'o vie și lacomă dorință,
 Coprinși ziua și noaptea d'o pală neputință,
 Voind a da o formă la visuri vinovate,
 Cercați a pune haīna virtuții pe păcate,
 Saū măsurați în sterpul și palidul seū sbor
 Ambițiunea voastră c'un geniu creator ;
 Atunci, atunci, vai ! vouă simțind că vă lipsește
 Puterea, sănătatea, că cerul nu vorbește
 Prin sufletele voastre— căci focul, ce crează
 In suflete impure etern nu luminează ;
 Atunci dic, ca fantome, flămânde leșinate,
 Pâșiți pe calea vieței cu frunțile plecate,
 Și obosind mulțimea cu plângerī scandaloase,

Precum s' n'ghite fierea de plante veninoase,
Asemenea 'n vârtejul de patimi desfrânate ;
Și sufletele voastre s' sting abandonate ;
Căci cela ce trăește pe lume pentru sine
Disprețuind amorul și la dureri streine,
Privind c'un ochi de ghiță, tăcut nesimțitor,
E mort ca și copacul uscat, neroditor,
De care muncitorul repaos căutând
S'ascunde plin de jale și fuge blestemând.

M. E.

La glasu-ți suav și dulce plin d'o sfântă armonie,
Inimele se deșteaptă, ochii caută spre cer
Iar gândirile deșarte cu-o neagră vijelie
De puterea sa divină în noapte se 'mping și pier.

Dumnezeu ți-a dat virtutea prin cântări religioase
Proclamând a sa mărire să propagi al său amor,
Si s-arăți prin dulci suspine prin lacrimi armonioase
Kaiul și eternitatea sârmanului muritor.

D'al tău glas, d'a sa dulceața transportat plin de uimire
Îți închin cu umilință din adâncă mea simțire
Ca o jertfă prea curată focul meu religios.

Si-ți declar, că ziua noaptea, în dureri, în fericire,
Ca un imn venit din ceruri, ca o scumpă suvenire
Va răsuna la ureche-mi versul tău melodios.

VERSURI SCRISE PE FAȚADA PESTEREI DE LA DAMBOVICIOARA

Peșteră posomorâtă
Mare, umedă, tăcută
Aî fi bună 'n București,
Ca să servi de pușcărie
Hoților, care sfășie
Pieptul țarei Românești!

***
*

Aurul și vanitatea cu-a lor vargă d'aurită,
Mii de inimi mii de brațe, cu putere stăpânesc,
Dar la patria cea tristă și 'n durere părăsită,
Vai! sunt prea puțini aceia, ce cu milă se gândesc.

E grozav să aî o țară de sclavie înjunghiată,
Si pe vetrele străbune ca proscris să rătăcești;
Să fi om, să aî un suflet, să-ți veți mână sfășiată
Si să nu poți nici s aăperi, nici să plângi, nici să vorbești.

***
*

Secreta mea durere să va 'ngropa cu mine
Si nimeni nu va plânge la capu-mi arzător,
Un plâns de vecinic doliu de vecinice suspine,

Căci viața-mi fu o lungă oftare de amor
Zădarnică, pierdută ca și cum n'ar fi fost,

Căci razele speranții și glasul mângăerei,
Nu și-a vărsat lumina pe sufletu-mi tăcut,
Și rătăcind ca dorul pe stâncile durerii
În sînul meu amorul trăi necunoscut.
Și jalnic ca o floare născută p'un mormânt.

O tu, ce-aprinzi în pieptu-mi dureri neadormite !
Când noaptea se coboară cu șoapte fericite
Pe patul tău, odihna și somnul a chema.

Poate că zici adesea cu buzele-ți divine,
Cetind aceste versuri d'a ta ființă pline,
Cine-î acea femeie ? și nu poți devina !

HORA TECUCIULUI ^{XI}

Cântat în Moldova în orașul Tecuți

Azi Români cu bucurie
Hai la horă să jucăm
Si cu flori la pălărie
Mândru, mândru se săltăm

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S'arătăm la lumea toată
Că românul n'a perit
Că în vorbă și în faptă
Este vrednic de trăit

S'arătăm lumei să vadă
Că 'n cer steaua ne stă sus
Si în veci n'are să cadă
N'o să plece spre apus

Astăzi frați cu bucurie
Cu toții să ne unim
Peste Milcov, pe câmpie
Haideți hora să 'nvărtim

Ediția a doua a acestei cărți a apărut în anul 1968 la Editura de Literatură și Artă din Cluj. În această ediție au fost adăugate unele cântece noi. Editura de Literatură și Artă din Cluj. Cluj, 1968. 112 pag. 16 lei.

Intre frați nu-î desbinave;
Milcovul despărțitor
A perit dintre hotare
Si avem un domnitor

—
Cu el brațul ne e-'n stare
Dreptul, țara s'apărăm
Si la orî-ce întemplantare
De pericol s'o scăpăm

—
Azi Români cu bucurie
Haideți hora să 'nvârtim
Si cu flori la pălărie
Mândri, mândri toți să fim

—
Românul ca să-nflorească
Să rugăm pe Dumnezeu
Domnitorul să trăiască
Si cu el poporu său.

IN CARNAVAL

'este tot lumină și focuri; sărbători, râsuri și glume
'este tot femei și oameni în fantastice, costume

Stravestiți să 'nveselesc

Timpu-i greu. Noaptea-i profundă— E târziu dar ce le pasă,
ând bachanta să descinge și când cupa e pe masă

Cine mor, cine trăesc?

Musica cântă, răsună, capetele se ridică

Danțul animat de Bachus, ca o furie antică

Să deșteaptă arzător

și pe când Nimpha s'asvârle sub a lampelor lucire
atirul ese din umbră și cu-o lacomă privire

facând semn unei cumetre, simte 'n vine un fior

și prejurul unei mese; palii, aprinși, în ne suflare

tau Bătrâni bărbați și tineri, invocând cu 'nfiurare

Un destin cumplit, amar.

și 'ntre râsuri și blesteme, când norocul se fixează
orifeul se ridică, Arlechin se depărtează

cotocind pe ne simțite, fundul unui busunar.

și să mai presus de patimi și de-a luptelor strigare,

lași presus de voci pierdute și de 'ntârzieri amare,

Să înălță, predominesc,
 Sgomotul sonor, tumultul șioaptelor misterioase
 Resultând din frământarea femeilor curioase
 Ce s'arată și privesc.
 Una studiând efectul, unei pose meditate
 Afectează modestia inocenței nepătate
 Sub un aer virginal,
 Când în pieptu-î de Sirenă zac fierbând cu 'nfiore,
 Pasiuni, dorinți ascunse, mult, cu mult mai arzătoare.
 De cât setea lui Tantal.
 Alta consultând oglinda de triumf se 'ncredințează
 Diamantul printre umbre, ca un soare luminează
 Sinu-î alb întrevăzut
 Inșă, desfăcând buchetul, înodat cu măestrie
 Ai putea surprinde semnul, urma proaspăta și vie
 Sărutatăului vândut.
 Cea-l-alta văzând bogatul îi suride, și 'l numește
 Gata a intra la ușe, pentru dânsul se oprește
 Salutând voios glumeț
 Cea mai pură, mai modestă și mai dulce la privire
 N'are de cât o durere, o speranță, o gândire
 A ajunge c'or ce preț!
 Căci a cultiva grădina, simțimentelor alese
 Pentru ele sunt discursuri; vorbe seci neînțelese,
 Glas de buhă cobitor.
 Pe care un vâl, o rază, un capriciu o suflare
 O cordea, o modă nouă, o furtivă sărutare
 Le șterge din mintea lor-
 Toate ție, n'au de cât una, și aceeași suferință:
 A plăcea de cum-va tații ș'aū dat mai multă silință,

A le face vorbitoare frumoșele și nerlii
Ear de nu, blestem și moarte, întunerec și durere
Pisma, ura, calomniea, e cea mai dulce plăcere
Cu care și petrec viața, aceste negre stafii!
Oh! dar să 'nțetăm o dată, a mai ține lănțuite
Brațele, noastre căzute, frunțile noastre pălite
D'acest jug apăsător.

Deja noaptea se retrage, aurora se ivește.
Cine suferă și luptă, cine crede și iubește,
Să salute cu speranță, soarele liberator.

SUSPINUL Dedicatie Doamnei X.

Spune-mi; pentru ce, când raza dimineții voluptoase
Inundează de lumină, camera ce locuiesc,
Mă deștept răpit în dorul unor vise amoroase.
Și surprins, simt că la tine fără voie mă gândesc?

Spune-mi: pentru ce când ziua mi se guri înflăcărare
De mărire, de putere, și de glorie vorbesc,
Eu cu buza tremurândă și cu genele plecate,
Fără voie zic un nume, și la tine mă gândesc?

Spune-mi: pentru ce când noaptea se coboară și se lasă
Ca s'adoarmă ne odichna celor ce se chinuesc
Eu nu pot închide ochii, un secret adânc n'apasă,
Plâng, veghiez, și fără voie, tot la tine mă gândesc?

Pentru ce? Pentru că omul se deșteaptă prin durere
La frumos la voluptate la iluzii la plăcere
Și începe a trăi.

Pentru că cea ce 'n lume se numește fericire
E divina deșteptare, dulcea, tainica simțire
D'a visa și d'a iubi!

SPUNE-MI DE CE AI PLECAT

Am plecat să scap de umbra nopților întunecoase,
Unde plin de gânduri triste și de griji misterioase,
Căutând somnul și pacea, sub un cer acoperit,
Simțiam dorul mai ferbinte și destinul mai cumplit.

Am plecat să scap de glasul șoaptelor înveninate
De furoarea neputinței, de Tartufi de guri căscate
Ce vărsa cu 'nverșunare, otrava suflării lor
Peste cea mai bună faptă, peste cel mai sfânt amor.

Și cu toate astea însă, din minutul de plecare
Nici o flară de ură, nici un dor de răsbunare

Nu s'aprinde 'n ochi mei;

Ci din contră pieptu-mi bate, inima se rupe 'n mine,
Când gândesc c'o soartă crudă m'a gonit de lângă tine
Cea mai dulce mai frumoasă, și mai scumpă din femei.

DOR ȘI JALE

Dacă soarta ne 'mpăcată, sau a cerului mânia
Te-a ursit să zaci în lacrimă, în durere și 'nslăvie
Pe-un pământ al căru-i soare luminos și strălucit,
Te deșteaptă și te culcă, desolat, desmoștenit
Și pe care umbra nopții nu se 'ntinde nu se lasă
De cât numai ca s'adoarmă, disperarea ce te-apasă,
Nu-î așa că plin de jale și cu ochii la pământ,
Simți că patria e 'n ceruri libertatea 'ntr'un mormânt ?
Și când obosit de lume, într'un timp de nesimțire
Din amor, sau din credință, pentru-o mare suvenire
Ai voi călcând țărîna, unei falnice ruini
Pe altarerele virtuței sa te plecî și să te 'nchinî;
Dar văzând că pretutindenî, pacea morții predomină
Că nici umbra nu se mișcă, nici un suflet nu vorbește,
Că nu vezi măcar o cruce sau o palidă lumină
Priveghind în mezul nopții pe-o eroică ruină.....
Nu-î așa că simți cu lacrimi, plecând fruntea la pământ
Că mărirea este 'n ceruri și virtutea 'ntr'un mormânt ?!
Toate trec, toate se schimbă, ziua 'n noapte se preface,
Bucuria se renaște, plânsul și durerea tace ;
Dar nimic nu poate stinge, dintr'un piept nenorocit
Suvenirea și dorința unui timp nefericit.

Ast-fel tristă Românie, întorcând a mea privire,
Cu suspin mă-aduc aminte de trecut a-ți fericire,
Când prin drept și prin valoare strălucind măreață 'n lume
Nu erai numai o formă, un gol, un zădarnic nume,
Căci în inimă și 'n năravuri, în limbă și 'n cugetare
Să simția ferbând puternic, româneasca ta suflare,
In zădar, coprins acuma de-a-ta mare suvenire
Plin de vechia bărbăție, și de-a faptelor mărire,
In zădar, ascult și caut, stau în loc și mă gândesc....
Românie, țară scumpă, nicăiri nu te găsesc!....
Negreșit și-acum Carpații, desvelesc o mândră frunte
Și-acum floare crește 'n vale, buciumul răsună 'n munte
Și din culmea ridicată unde ochiul se oprește,
Aud Oltul cum suspină, și Dunărea cum mugește
In să unde sânt eroii și valoarea lor divină? Iuj
Unde-i vechia libertate? Unde-i fala de regină?
Și-acel piept și-acea virtute, și-acel sânge strămoșesc
Ce dau cerului, naturii, trup și suflet românesc?
Au perit s'au dus cu timpul! Azi pe-acest pământ tăcut
Glasul patriei române, e un glas necunoscut!....

DE CE TĂCEȚI

Inimă duiosă ce suspinați
După dreptate după amor,
Speranțe pure ce vă 'nălțați
P'un vis de aur spre viitor,
Guri însetate de frumuseți
De ce tăceți?

Selbe profunde misterioase
Pline de umbră și de flori,
Rîuri cu șoapte armonioase,
Vânturi ușoare, câmpuri cu flori
Și voi stânci negre, erburî măreți
De ce tăceți?

Frunți arzătoare, priviri aprinse
Și 'nvinețite de privegheri;
Gânduri pierdute, speranțe stinse
Prin miș de lupte și de dureri
Sudori de sânge, barzi și poeți
De ce tăceți?

Ideî de pace și de frăție,
De libertate și de amor
Imnuri de fală de bucurie
Speranțe 'n nalte de viitor

Martiri și preoți, eroi măreți
De ce tăceți?
Ah! stingeți, stingeți lunga tăcere
Și de la mare peste Carpați
Cu strămoșeasca veche putere
Ridicând vocea vorbiți, strigați:
Unire, forță, pace 'ntre frați.

URĂSC

Urăsc noapte, adâncimea și cărările profunde
Apărate de-al puterii glas sëlbatie fioros
Unde leul locuiește, unde trăsnetul s'ascunde
Și de unde omul fuge spăimântat și ticălos.
Urăsc pompa și mândria vanitoaselor palate,
Ce de lux de bogăție și de fală strălucesc,
Unde inima de milă nu suspină și nu bate,
Pe când viciul respiră și plăcerile domnesc.
Urăsc casa ne 'ngrijită înfidelă și luxoasa
Mama slabă împrudentă și pe fiul cel ingrat,
Pe femeia prefăcută la cuvinte mincinoase
Ce de rîde sau de plînge, amăgește ne 'ncetat
Urăsc mâna ce cu silă pune legea sub picioare
Și pe judele ce 'și vinde conștiința pentru bani,
Pe poet lingău și căne, fără stimă de onoare
Ce insultă libertatea și se 'nchină la tiranî.
Dar urăsc cu mult mai aspru, și cu mult cu mult mai tare
De cât aș urî păcatul cel mai negru mai cumplit
Omul făr de conștiință, omul făr de remușcare
Ce nu-și mai iubește țara și sânul ce la nutrit.

CITITORULUI

~~~~~

Rău său bine, cu blândețe ori în ce chip socotești
Că-ai putea să-mi judeci versul te-aș ruga să te oprești
Laudele strică mintea, și din om modest și bun
Te fac să te uiți la stele și să strigi ca un nebun,
Să-ți întorci capul pe spate, să rîdici nasul în vînt
Și să crezi că sbori prin aer și nu mai calci pe pămînt ;
Iar asprimea unui public destrănat și necioplit
Amărăște și desgustă un talent nenorocit.
Fi discret cu indulgență rebdător neprefăcut ;
Căci poate și tu 'n viață multe prostii ai făcut
Și-apoi cine poate zice că nu e fără păcat ?
Unul cântă, unul rîde, altul plînge ne 'ncetat
Până când sosește moartea și p'o piatră de mormînt
Văd eu toți ca dintr'ânșii, unul nare nici cuvînt.

FINE

TABLA DE MATERII

<i>No.</i>		<i>Pagina</i>
I	Dedicațiune	7
II	Un consiliu	8
III	In memoria celor morți pentru patria și libertate	10
IV	9 Martie (Sonet)	13
V	Astăzi	14
VI	Unei Doamne	16
VII	Sonet	17
VIII	O Ilusie pierdută	18
IX	C	23
X	O Victimă	24
XI	C	27
XII	Amicului S. M.	28
XIII	O Durere	31
XIV	Intristare	33
XV	La Riul Moldova	34
XVI	Nu mă uita	35
XVII	Suvenirul întâlnirii	37
XVIII	Feciora	40

XIX	Amicului M. D.	42
XX	Amicului I, A.	42
XXI	Uu răspuns	43
XXII	Din depărtare	44
XXIII	Bogația	45
XXIV	Bătrânul (agonia dreptului).	46
XXV	La Craiova	50
XXVI	Unui copil în leagăn	52
XXVII	Adevărații aleși	54
XXVIII	M. E.	58
XXIX	Versuri scrise pe fațada peșterii de la Dâmbovicioara	59
XXX	Hora Tecuciului	61
XXXI	In Carnaval	63
XXXII	Suspınul dedicație D-nei X	66
XXXIII	Spune-mi de ce ai plecat	67
XXXIV	Dor și Jale	68
XXXV	De ce tăceți.	70
XXXVI	Urăsc	72
XXXVII	Cetitorului	73

